

GRADUAAT IN HET INFORMATIEBEHEER: BIBLIOTHEEK EN ARCHIEF

SAMENWERKINGSVERBAND ARTEVELDELEERNETWERK

TOETS NIEUWE GRADUAATSOPLEIDING • ADVIESRAPPORT

8 FEBRUARI 2019

Inhoud

1	Samenvattend advies van de visitatiecommissie.....	4
2	Rapportage van de bevindingen en overwegingen	6
2.1	Generieke kwaliteitswaarborg 1: beoogd eindniveau	6
2.2	Generieke kwaliteitswaarborg 2: onderwijsleeromgeving	8
2.3	Generieke kwaliteitswaarborg 3: te realiseren eindniveau	11
2.4	Generieke kwaliteitswaarborg 4: opzet en organisatie van de interne kwaliteitszorg	13
2.5	Eindoordeel.....	15
3	Beoordelingsproces	16
4	Overzicht oordelen	17
	Bijlage 1: Basisgegevens over de opleiding.....	18
	Bijlage 2: Domeinspecifieke leerresultaten (DLR).....	20
	Bijlage 3: Samenstelling visitatiecommissie.....	21
	Bijlage 4: Overzicht van de bestudeerde documenten	23
	Bijlage 5: Lijst met afkortingen	24

1 Samenvattend advies van de visitatiecommissie

De NVAO heeft de domeinspecifieke leerresultaten van de nieuwe opleiding graduaat in het informatiebeheer: bibliotheek en archief gevalideerd op 25 juni 2018.

De nieuwe opleiding graduaat in het informatiebeheer: bibliotheek en archief is een omvorming van de HBO5-opleiding Bibliotheekwezen en documentaire informatiekunde, die wordt georganiseerd door het Provinciaal Centrum voor Volwassenenonderwijs - Vormingsleergang voor Sociaal en Pedagogisch Werk (PCVO VSPW) in samenwerking met de Arteveldehogeschool. De omvorming maakt de huidige bibliotheekopleiding ruimer omdat ook de beroepskwalificaties voor archiefdeskundige zijn geïntegreerd.

Met het nieuwe programma wil men de huidige groep van werkstudenten blijven aanspreken met een deeltijds modeltraject van drie jaar, maar ook meer studenten die rechtstreeks binnenkomen vanuit het secundair onderwijs (generatiestudenten) met een voltijds modeltraject van twee jaar. In het laatste jaar van de opleiding moet de student kiezen tussen een afstudeerrichting bibliotheek of archief.

De nieuwe opleiding behoudt de huidige sterktes van 'de bibliotheekschool' in het CVO, maar wil de studenten nog beter voorbereiden op een veranderende arbeidsmarkt. De leerresultaten die de opleiding wil bereiken bij de studenten, werden uitgetekend samen met het werkveld uit de bibliotheek- en archiefwereld, gelijkaardige opleidingen (ook in Nederland en Frankrijk) en docenten en studenten aan de bibliotheekschool vandaag. Ze sluiten aan bij de leerresultaten die voor het domein van bibliotheek en archief in Vlaanderen zijn vastgelegd.

De leerdoelen in het nieuwe programma zijn beter afgestemd op het niveau 5 van de Vlaamse Kwalificatiestructuur. De opleiding legt in vergelijking met een bacheloropleiding sterker de nadruk op praktijkervaring en minder op de theorie. Volgens de opleiding vragen bibliotheken en archieven om personeel op niveau 5 dat kritisch kan omgaan met gedrukte en digitale informatiebronnen en die kan beheren, klanten correct kan informeren en bepaalde projecten kan opzetten en aansturen, in overleg met de leidinggevende. De nieuwe opleiding voldoet voor standaard 1, het beoogde eindniveau, zo concludeert de visitatiecommissie.

Ook voor de tweede standaard, de onderwijsleeromgeving, voldoet de opleiding. Ze wordt georganiseerd op de CVO-campus Tinelstraat in Gent (Sint-Amandsberg), die onder meer beschikt over een mediatheek, computer- en leslokalen. Het programma is doordacht samengesteld en gaat van eenvoudig naar complex, zo stelt de commissie vast. Zoals bepaald in het decreet, bestaat een derde van de opleiding uit werkplekleren. De studenten moeten dus een behoorlijk deel van hun kennis en vaardigheden verwerven op de werkplek, in een bibliotheek of een archief. Als sluitstuk van de opleiding verwezenlijkt de student een afstudeerproject in een echte arbeidssituatie. Het werkplekleren wordt begeleid door een mentor op de werkplek en een docent van de school, via een systeem van overlegmomenten, supervisie, documenten enz. Zij zullen daartoe nog worden bijgeschoold, wat de commissie zeer waardeert.

De meeste docenten werken in een bibliotheek of een archief en geven slechts enkele uren les. Zij kunnen dus met kennis van zaken de praktijk binnenbrengen in hun lessen en zullen ook nog worden bijgeschoold. De commissie vond hun aantal enigszins krap, maar de opleiding kan ook een beroep doen op de Arteveldehogeschool, bijvoorbeeld voor het secretariaat en de trajectbegeleiders.

Het programma, het personeel en de voorzieningen vormen een samenhangende leeromgeving, duidelijk gericht op de leerresultaten die de opleiding wil bereiken, zo stelt de commissie vast. Na de opleiding kunnen studenten aan de slag gaan op de arbeidsmarkt. Wie nog verder wil studeren, kan doorstromen naar de bachelor in het sociaal werk in hetzelfde studiegebied, waarvoor een schakelprogramma wordt uitgewerkt. Afgestudeerden kunnen ook kiezen voor een postgraduaat zoals kennismangement of informatica, zo vernam de commissie.

De derde standaard betreft de toetsing. De opleiding heeft een helder toetsbeleidplan, dat verankerd is in de toetsvisie van de Arteveldehogeschool. Er worden verschillende toetsvormen gebruikt, zoals een rapport schrijven, een werkstuk maken, een mondeling en een schriftelijk examen. Er is ook permanente evaluatie, waarbij de student tussentijds feedback krijgt en zo zijn leerproces kan sturen. De commissie stelt vast dat de beoordeling van het werkplekleren goed voorbereid is.

In verband met standaard 4, kwaliteitszorg, is er in de opleiding nog veel in ontwikkeling. Omdat de opleiding daarbij kan steunen op het degelijke kwaliteitszorgbeleid van de Arteveldehogeschool en de commissie constateert dat de opleiding de ambitie heeft om dit hogeschoolbeleid om te zetten in een op maat gesneden kwaliteitszorg op het niveau van de opleiding, heeft de commissie alle vertrouwen in het welslagen ervan.

De visitatiecommissie (hierna: commissie) die de aanvraag van het samenwerkingsverband Arteveldeleernetwerk voor de opleiding graduaat in het informatiebeheer: bibliotheek en archief heeft beoordeeld, brengt een positief advies uit aan de NVAO. Zij baseert haar oordeel op het informatiedossier en het toelichtend gesprek. Met het oog op de verdere ontwikkeling van de nieuwe opleiding, formuleert de commissie een paar aanbevelingen, die geen afbreuk doen aan het huidige oordeel over de potentiële kwaliteit van de opleiding:

- Voor standaard 2: de commissie adviseert de opleiding om er blijvend op toe te zien dat de studenten effectief worden uitgedaagd om te leren op de werkplek. Bovendien vraagt ze daarbij in voldoende ruimte tot reflectie te voorzien.
- Voor standaard 2: het is aangewezen dat de opleiding haar plek op de CVO-campus in de toekomst behoudt, zodat ze het graduaatsniveau en de klassieke doelgroep van werkstudenten helder voor ogen blijft houden.
- Voor standaard 3: voor de toetsing van het afsluitend project is het aangewezen dat de opleiding de samenstelling en de aanpak van de jury's blijvend bewaakt.

Den Haag, 8 februari 2019

Namens de commissie ter beoordeling van de toets nieuwe opleiding voor de opleiding graduaat in het informatiebeheer: bibliotheek en archief van het samenwerkingsverband Arteveldeleernetwerk.

Dirk De Ceulaer
(voorzitter)

Bea Bossaerts
(secretaris)

2 Rapportage van de bevindingen en overwegingen

2.1 Generieke kwaliteitswaarborg 1: beoogd eindniveau

Het beoogd eindniveau weerspiegelt qua niveau, oriëntatie en inhoud de actuele eisen die in internationaal perspectief vanuit het beroepenveld en/of het vakgebied worden gesteld aan de opleiding.

Bevindingen

De graduaatsopleiding informatiebeheer: bibliotheek en archief is een omvorming van de HBO5-opleiding Bibliotheekwezen en documentaire informatiekunde, georganiseerd door PCVO VSPW in samenwerking met de Arteveldehogeschool. De nieuwe opleiding werd uitgebreid met de integratie van de beroepskwalificaties voor archiefdeskundige.

Met het nieuwe curriculum wordt naast de huidige instroom van werkstudenten, geheroriënteerde en afgestudeerde studenten een grotere instroom van o.a. generatiestudenten verwacht. Men richt zich niet op specifieke vooropleidingen in het secundair onderwijs, omdat de opleiding verschillende facetten bevat: er is een band met informatie en met sociale en technische aspecten.

De opleidingsspecifieke leerresultaten (OLR's) en de domeinspecifieke leerresultaten (DLR's) van de nieuwe opleiding zijn conform het Vlaamse kwalificatieraamwerk en de daaraan gekoppelde verwachtingen, zo stelt de commissie vast.

Het dossier schetst op een heldere wijze de diverse afstemmingsprocessen voor de OLR's met de DLR's, de vijf Arteveldebrede leerresultaten, de opleidingseigen visie en profilering, het werkveld, de zusteropleidingen, het beroepenveld en de studenten. Het documenteert deze processen ook grotendeels (o.m. concordantietabel OLR en Arteveldebrede leerresultaten, leerresultatenmatrix).

De uitwerking van de OLR's vindt de commissie goed, onder meer de toevoeging van de begrippen 'informatievaardigheid' en 'mediawijsheid'. De leerresultaten sluiten aan bij de verwachtingen van en de ontwikkelingen in de sector.

De profilering, het werkplekieren en het opleidingsspecifieke leerresultatenkader werden afgetoetst bij verschillende stakeholders, waaronder het werkveld, docenten, collega's van zusteropleidingen en studenten, zoals blijkt uit een beschrijving in het dossier en een overzicht in de bijlagen. Het werkveld gaf onder meer aan dat men nood heeft aan een profiel dat zich aan nieuwe tendensen aanpast, waarop de opleiding inspeelt met competenties zoals creativiteit, ICT-vaardigheden en communicatieve vaardigheden.

Positief vindt de commissie ook de internationale afstemming over de opleiding, vooral op het vlak van het werkplekieren. Zo wordt in het dossier de internationale aftoetsing met de Haagse Hogeschool vermeld, mét de suggesties die dit opleverde. Ze waardeert ook de expliciete zorg om tijdens het cocreatief proces bij de redactie van de OLR's voldoende aandacht te besteden aan de integratie van de reeds opgebouwde expertise uit de oorspronkelijke HBO5-opleiding. Dat waarborgt een gedragenheid bij de stakeholders, die ook tijdens het gesprek expliciet aan bod kwam: 'Cocreatie is geen hol woord. De hogeschool heeft ons, docenten, duidelijk meegenomen in het ontwerpen van de nieuwe opleiding.'

De commissie vindt het goed dat de leerdoelen helder zijn opgebouwd naar toenemende complexiteit volgens de EVA-structuur (Eenvoudig – Verbredend/Verdiepend – Autonoom en complex).

Het was de commissie evenwel niet duidelijk waarom voor de sector bibliotheek en de sector archief aparte afstudeerrichtingen worden aangehouden, terwijl in het dossier staat dat de grenzen tussen de bibliotheek- en de archiefsector alsmaar meer vervagen. De gesprekspartners geven aan dat er heel wat gezamenlijke competenties nodig zijn voor beide sectoren, dus dat een gezamenlijke opleiding aangewezen is. Beide sectoren hebben evenwel ook hun eigenheid, vooral op technisch vlak, die in de afstudeerrichtingen aan bod komt.

De commissie had ook vragen bij de profilering van de opleiding op het graduaatsniveau tegenover het bachelorniveau. De gesprekspartners verwijzen naar het grote belang van de praktijkervaring voor het niveau 5, terwijl het niveau 6 meer theoretisch is. Het werkveld vraagt om personeel op niveau 5, met vaktechnische competenties van informatiebeheer en sociale vaardigheden om heterogene doelgroepen (kansarm/kansrijk, informatievaardig/niet-informatievaardig) te informeren en bepaalde projecten voor hen op te zetten.

Zoals decretaal bepaald, bestaat een derde van de opleiding op niveau 5 uit werkplekleren, waarbij competenties op de werkplek verworven moeten worden. Daar wordt de theorie geënt op de praktijk. De opleiding heeft de intentie om dit duidelijk te communiceren naar het werkveld.

Ze verwijst ook naar de verwachte daling van de subsidiëring in de sector, die de nood aan personeel op niveau 5 zal verhogen. In de bibliotheeksector bestaat er geen opleiding op niveau 6, en niveau 7 is vrijwel niet ingevuld. Er is ook een vergrijzing van het personeel in de openbare bibliotheken, wat de vraag naar afgestudeerden nog zal verhogen. Archiefmedewerkers worden vandaag vooral aangeworven op niveau technisch onderwijs.

De commissie wilde nog weten welke graad van zelfstandigheid men verwacht van de student op niveau 5. De gesprekspartners geven aan dat de leidinggevende competenties duidelijk afgebakend zijn. De afgestudeerde op niveau 5 heeft de operationele dagelijkse leiding van een projectteam van het archief of de bibliotheek of -afdeling, maar stemt daarover af met zijn leidinggevende.

Overwegingen

De opleiding getuigt van een uitgesproken ambitie, zo vindt de commissie. Ze stelt vast dat de sterke punten die ze heeft vastgesteld in het dossier, in het gesprek bevestigd zijn. Bovendien is de eigenheid van de opleiding op graduaatsniveau in het gesprek nog sterker naar voor gekomen.

De commissie vindt ook de gehanteerde aanpak consequent: bij de voorbereiding van de opleiding is men gestart met een bevraging van het werkveld, in lijn met de centrale positie van de praktijk en het werkplekleren in de opleiding.

De commissie besluit voor deze standaard dat de beoogde leerresultaten van de opleiding passen binnen het Vlaamse kwalificatieraamwerk en een goede uitwerking geven aan de domeinspecifieke leerresultaten. Ze sluiten aan bij de actuele eisen die in internationaal perspectief vanuit het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de inhoud van de opleiding.

Oordeel: voldoende

2.2 Generieke kwaliteitswaarborg 2: onderwijsleeromgeving

De onderwijsleeromgeving maakt het voor studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Bevindingen

Het opleidingsprogramma is opgesteld op basis van het opleidingsspecifiek leerresultatenkader, dat vertaald wordt in leerdoelen en gedragsindicatoren. Het is doordacht samengesteld van eenvoudig naar complex. Er is een tweejarig en een driejarig modeltraject (3 jaar van 40 studiepunten en 2 jaar van 60 studiepunten). Het tweejarige traject richt zich tot een doelgroep die minder aangetrokken wordt in de huidige opleiding, met name generatiestudenten die voltijds studeren. Het driejarige traject is vooral voor werkstudenten bedoeld. De opleiding bereidt nu ook een traject voor afstandsleren voor, bestemd voor werkstudenten die zich overdag moeilijk vrij kunnen maken.

Het programma is opgebouwd vanuit het onderwijsconcept van de Arteveldehogeschool, waarbij de professionele ontwikkeling, de persoonlijke ontwikkeling en de ontwikkeling tot wereldburger centraal staan.

Daarbinnen heeft de opleiding een eigen opleidingsconcept ontwikkeld, dat in het dossier beknopt en helder wordt weergegeven en vertaald in een overzichtelijk schema. Men wil studenten opleiden tot deskundigen die informatiekundig, creatief, flexibel, ondernemend en klantgericht zijn.

Daarbij hanteert de opleiding eigen accenten, met name authentiek, studentgecentreerd motiverend en zelfsturend onderwijs, uitgewerkt in heldere leerlijnen en programmalijnen. Aan die visie wordt een specifieke leeromgeving gekoppeld: de opleiding wil een inhoudelijk sterke, doelgerichte en waarderende leeromgeving scheppen, gericht op cocreatie en met oog voor diversiteit. Dat globale kader is goed doordacht en consequent uitgebouwd, zo vindt de commissie. Het zorgt voor een samenhangende leeromgeving, duidelijk gericht op de beoogde leerresultaten.

De studenten komen vanaf het eerste semester in contact met bibliotheken en archieven zodat ze later een gefundeerde keuze kunnen maken voor een van de afstudeerrichtingen. Ze kunnen zich verder profileren via de keuze van stageplaatsen en werkplekken en beheren hun eigen leerproces via een leeragenda of digitaal portfolio. De sterke focus op zelfsturend onderwijs en de zelfstandigheid van de student vindt de commissie positief.

De commissie was ook benieuwd naar de vervolgotrajecten. Een specifieke vervolgopleiding op bachelorniveau is er niet. Na de opleiding kunnen studenten wel doorstromen naar de bachelor in het sociaal werk in hetzelfde studiegebied, waarmee er raakvlakken zijn en waarvoor een schakelprogramma wordt uitgewerkt. Afgestudeerden kunnen ook doorstromen naar een postgraduaat zoals kennismanagement of informatica, zo geven de gesprekspartners aan.

Werkplekieren vormt een derde van het programma, zoals decretaal bepaald. Hierover etaleert de opleiding een coherente visie, zo vindt de commissie, vooral in de programmalijn 'professionaliseren'. Het werkplekieren wordt onderscheiden van de stages.

De aanpak van het werkplekieren is goed georganiseerd en toegesneden op maat van de student. Studenten die al bepaalde leerdoelen hebben verworven, kunnen vrijstellingen aanvragen via de EVC-procedure.

Opvallend is het belang dat gehecht wordt aan het groeiproces dat de student in het werkplekieren doorloopt, van observerend leren over participierend leren tot autonoom handelen op een echte werkplek.

Als sluitstuk van het werkplekleren realiseert de student met name een project in een reële arbeidssituatie of projectstage, in samenwerking met verschillende actoren in de informatiesector.

De commissie merkt ook op dat het 'peer-leren' wordt geïntroduceerd, waarbij studenten op dezelfde werkplek samenwerken met medestudenten, wat haar erg aangewezen lijkt voor de doelgroep van zij-instromers. Werkstudenten kunnen hun afstudeerproject desgewenst ook realiseren op de eigen werkplek.

Het globale begeleidingssysteem van het werkplekleren, met overlegmomenten, supervisie en afstemmingsinstrumenten getuigt van een professionele aanpak, waarbij er oog is voor de uitdagingen die werkplekleren stelt voor instellingen uit de sector, zo stelt de commissie vast. Er wordt een gestructureerde aanpak voorgesteld die uitmondt in een werkplekgroeiplan.

De opleiding voorziet in twee varianten van werkplekleren: werkplekleren in het veld – wat voor een aantal opleidingsonderdelen en voor het afstudeerproject eventueel ook de eigen werkplek kan zijn – en werkplekleren in de mediatheek op de campus. Het was voor de commissie niet duidelijk welke plaats die laatste vorm inneemt in de opleiding en voor welke studenten ze bedoeld is. De gesprekspartners geven aan dat dit slechts een van de vele mogelijkheden is en dat de studenten meestal elders gaan werkplekleren. Hoe dan ook blijft het werkplekleren door de opleiding heen nooit beperkt tot de mediatheek.

De commissie vroeg zich ook af of en hoe studenten worden geholpen bij het zoeken van de meest geschikte werkplek. Uit het gesprek blijkt dat er vanuit het werkveld veel spontane aanbiedingen komen en dat studenten altijd ruime keuzemogelijkheden hebben voor het werkplekleren en voor de stage.

Cursisten die al werken in de sector, moeten extern een andere werkplek zoeken in de tweede schijf van de opleiding. Ze komen ook via andere opleidingsonderdelen in contact met de verschillende deelsectoren. In de derde schijf kunnen ze desgewenst op hun eigen werk een eigen afstudeerproject uitwerken.

Een andere vraag was hoe de opleiding zal omgaan met de verwachte diverse instroom van studenten (werkend of generatiestudent). De opleiding geeft aan dat die diversiteit er vandaag ook al enigszins is en ze ervaart dat bepaalde werkplekken soms onrealistisch hoge verwachtingen hebben. Daarom zal ze het te verwachten niveau via dialoog verder duidelijk maken.

Tegelijk beseft de opleiding dat een meer diverse instroom een meer diverse voorkennis meebrengt, waar ze mee moet leren omgaan. Ze geeft aan dat de supervisie daarvan een onontgonnen terrein is. Vandaag wordt het proces van het werkplekleren bewaakt door een coördinator, zelf ook praktijkleraar, en vier praktijkdocenten. Dat loopt heel vlot, mede ondersteund door het handige instrument van de leeragenda en de supervisiemomenten. In de toekomst wil de opleiding het werkplekleren nog meer betrekken bij de leeragenda om de student beter op te volgen.

De commissie wilde graag nog meer weten over de selectie en de professionalisering van mentoren in de sector die mee het werkplekleren opvolgen. De gesprekspartners geven aan dat ze dit stap voor stap willen doen. Het netwerk van de opleiding houdt nu al rekening met de kwaliteit van de stageplaats en de mogelijke leerkansen en wil dit verder verbeteren. Ook wil men nog goed uitsplitsen wat er op school en wat er op de werkplek geleerd moet worden. De opleiding heeft ook de intentie om het intranet uit te bouwen en gidsen en documenten te ontwikkelen om de werkwijzen van de opleiding te documenteren, bv. een gids voor werkplekleren.

Wat het personeel betreft, valt het de commissie op dat de meeste docenten actief zijn in het werkveld en slechts een kleine lesopdracht hebben. Zo brengen ze de praktijk en de actualiteit binnen in de lessen.

De gesprekspartners geven aan dat de huidige CVO-docenten 'staan te popelen om eraan te beginnen'. Voor bibliotheek gaat men verder met het bestaande team omdat er geen belerende opleiding is in de hogeschool. Voor de nieuwe afstudeerrichting archief zal het team worden uitgebreid, maar dat is volgend academiejaar nog niet aan de orde.

De opleiding voorziet voor het modeltraject in totaal in 3,25 voltijdsequivalenten, waarvan 3 voor het lesgeven, evalueren, begeleiden en coachen en 0,25 voor de opdrachthouders trajectbeheer, trajectcoaching en ombudswerking.

Nu zijn er een zestigtal studenten. De gesprekspartners geven aan dat ze voor de nieuwe opleiding meer studenten verwachten omdat men ook mikt op generatiestudenten en omdat de naam Informatiebeheer meer 'catchy' is dan de vroegere naam Bibliotheekwezen en documentaire informatiekunde.

De commissie vroeg zich af of de geplande personeelsomkadering dan zal volstaan. Tijdens het gesprek blijkt dat men voor alles buiten het lesgeven ook een beroep kan doen op de omkadering van de Arteveldehogeschool, bijvoorbeeld het secretariaat en trajectbegeleiders. Verder wordt er samengewerkt met de bacheloropleiding sociaal werk, onder meer in verband met het portfolio. De docenten geven nogmaals aan dat ze zeer tevreden zijn over de samenwerking met de hogeschool.

De commissie vindt het positief dat er vanaf 2019 voor alle deelnemende docenten een professionaliseringstraject start dat afgestemd is op hun ontwikkelingsniveau en waarbij concrete doelen worden vastgelegd. Ook de optie om professionalisering te organiseren van de werkplekcoaches in de opleiding en op de werkplek (via de mentorendagen), vindt de commissie positief.

De opleiding wordt georganiseerd op de CVO-campus Tinelstraat in Gent (Sint-Amandsberg). Veel hoor-en-werkcolleges op de campus vinden plaats in de mediatheek. Alle bronnen en leermiddelen zijn te consulteren via het webplatform van de dienst mediatheken. De commissie vindt het positief dat de eigen mediatheken ook ingezet wordt als leeromgeving. Ze steunt de opleiding in haar intentie om van de eigen mediatheken geen gemakkelijksoplossing te maken voor het werkplekklaren.

De diverse onderdelen van een klassiek in-, door- en uitstroombesluit, evenals de globale serviceverlening aan de studenten worden volgens het dossier gegarandeerd, zo stelt de commissie vast. Zo kunnen studenten onder meer een beroep doen op een diversiteitscoach, een leercoach en een taalcoach.

Overwegingen

Ook voor deze standaard blijkt de opleiding in het gesprek nog sterker dan op papier. Het gesprek heeft de positieve eerste indrukken van de commissie bevestigd. Het heeft ook een helder antwoord geboden over de vragen die er waren, vooral over het werkplekklaren, de rol van de mediatheek daarin en de docenten.

De commissie waardeert het dat er een goede synergie is ontstaan tussen de docenten van het CVO en het personeel van de hogeschool. Dat zal wellicht de eerder krappe bezetting specifiek voor de opleiding toch realistisch maken, ook als het aantal studenten toeneemt. De commissie ondersteunt de intenties voor professionalisering van de docenten en de mentoren en de uitrol daarvan.

De commissie besluit dat het programma, de onderwijs- en leervormen met het verplichte aandeel werkplekieren, het personeel en de voorzieningen de studenten in staat zullen stellen om de beoogde leerresultaten te bereiken.

Ze beveelt aan dat de opleiding zoals gepland haar plek op de CVO-campus in de toekomst behoudt, zodat ze haar eigen karakter niet verliest en het graduaatsniveau en de klassieke doelgroep van werkstudenten helder voor ogen blijft houden.

Ze adviseert de opleiding ook om er blijvend op toe te zien dat de studenten effectief worden uitgedaagd om te leren op de werkplek. Bovendien vraagt ze daarbij in voldoende ruimte tot reflectie te voorzien.

Oordeel: voldoende

2.3 Generieke kwaliteitswaarborg 3: te realiseren eindniveau

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van beoordeling, toetsing en examinering, waardoor zij nagaat of de beoogde leerresultaten worden bereikt.

Bevindingen

De opleiding heeft een helder toetsbeleidplan, dat verankerd is in de hogeschoolbrede Artevelde toetsvisie. Ze maakt daarbij strategische keuzes die voldoen aan acht kwaliteitscriteria, waarbij het criterium 'geschikt voor onderwijsdoelen' centraal staat. Andere criteria zoals transparantie, vergelijkbaarheid en herhaalbaarheid zijn gelinkt aan de voor de toetsing beoogde principes van validiteit en betrouwbaarheid.

De toetscommissie in de opleiding is verantwoordelijk voor de uitwerking van het toetsbeleid. Ze ziet onder meer toe op de kwaliteit van de toetsing en op de coaching van docenten bij het opstellen van toetsen en het beoordelen ervan. De docenten gebruiken bv. verbeterseutels om de examens objectief te beoordelen.

De toetsing is gericht op de leerresultaten die per opleidingsonderdeel in kaart zijn gebracht op de ECTS-fiches. Het type leerdoelen en hun niveau bepalen de keuze van de toetsen en de beoordelingscriteria.

In de toetsmatrix wordt aangegeven welke toetsvormen gehanteerd worden: observatie, een rapport schrijven, een werkstuk maken, een mondeling en een schriftelijk examen. Er is ook permanente evaluatie, waarbij de student leert uit tussentijdse feedback en zo zijn leerproces stuurt.

De commissie wilde tijdens het gesprek graag nog meer vernemen over de beoordeling van het werkplekieren, die gebeurt via het portfolio, praktijkevaluatie, supervisie en project.

Het portfolio wordt beoordeeld door de werkplekcoach via een competentiegericht interview. Hij beschikt daartoe over een uitvoerig evaluatieformulier, waarin hij beoordelingsschalen moet invullen en argumenten en voorbeelden moet aangeven ter illustratie van zijn beoordeling. Hij wordt daarover via een brochure geïnformeerd.

De praktijkevaluatie omvat de evaluatie van het functioneren in een specifieke praktijkcontext en de evaluatie van specifieke beroepsproducten of beroepsopdrachten. Tijdens een gesprek tussen de student, de mentor van de opleiding en de werkplek evalueren de drie partijen de mate waarin de student de vooropgestelde leeragenda beheerst en krijgt hij feedback. Deze vorm van evaluatie vindt zowel tussentijds als afsluitend plaats.

De supervisiemomenten die in hoofdzaak een begeleidend karakter hebben, kunnen soms ook een beoordelend karakter hebben, bv. de mate waarin de student een sessie voorbereid heeft of actief meewerkt.

Het afsluitend project toetst de hoogste leerdoelen volgens de gehanteerde EVA-structuur (autonoom en complex). De commissie waardeert de verwachting dat de studenten bij die toetsing hun competenties geïntegreerd kunnen aantonen, waarbij de praktijkgerichtheid de finale toetssteen is.

Het project wordt geëvalueerd door een jury van actoren uit het werkveld en docenten. De student integreert zijn leerervaringen vanuit het werkplekleren en andere (extra-curriculaire) leeractiviteiten in een portfolio. De jury beoordeelt de student na een presentatie van zijn project.

Op de vraag van de commissie hoe verschillen in beoordeling tussen jury's te vermijden, geven de gesprekspartners aan dat ze zoveel mogelijk dezelfde voorzitter inzetten in dezelfde zitting. Elk eindwerk wordt ook gelezen door twee lectoren. Bij de verdediging van het eindwerk gaan twee anderen enkel in op de presentatie van de student. Ieder geeft afzonderlijk zijn quoterings, die op het einde worden samengelegd.

Tijdens het gesprek worden ook voorbeelden gegeven waaruit blijkt dat de opleiding oog heeft voor de valkuilen van evaluatie en bijstuurt waar nodig.

Uit het dossier blijkt tot slot dat de evaluatie transparant is: de ECTS-fiches en de opleidingsgids informeren de studenten over het toetsbeleid en de toetsing van de opleidingsonderdelen.

Overwegingen

Ook voor de derde kwaliteitswaarborg kreeg de commissie sterke antwoorden op haar vragen, vooral over de evaluatie van het werkplekleren.

Het viel de commissie op dat de opleiding zich bewust is van mogelijke pijnpunten van evaluatie en daar via de organisatie van de interne kwaliteitszorg tracht aan tegemoet te komen. De opleiding is zich ook bewust van de uitdaging om alle instromende studenten, ook de nieuwe groepen, het eindprofiel te laten halen.

De commissie besluit voor deze standaard dat de opleiding een helder beleid formuleert ten aanzien van beoordelen, toetsen en examineren. Daaruit blijkt hoe ze ervoor zorgt dat de evaluatie valide, betrouwbaar en transparant is en hoe uit de toetsing van de studenten zal blijken welke leerresultaten ze hebben behaald. De beoogde evaluatievormen passen bij de verschillende leervormen.

De commissie doet tot slot een aanbeveling over het stroomlijnen van jury's voor het afsluitend project. Aangezien dit een sluitstuk van de opleiding vormt, moet de opleiding de samenstelling en de aanpak van de jury's blijvend bewaken. Er moet een duidelijk afsprakenkader zijn, zodat het resultaat niet te veel of exclusief afhangt van de persoon van de voorzitter.

Oordeel: voldoende

2.4 Generieke kwaliteitswaarborg 4: opzet en organisatie van de interne kwaliteitszorg

borging en verbetering van de opleiding waar de relevante stakeholders bij betrokken worden.

Bevindingen

De kwaliteitszorg van de opleiding is nog in ontwikkeling, zo stelde de commissie vast.

Om de basiskwaliteit van haar graduaatsonderwijs te bepalen, heeft de hogeschool het onderwijsraamwerk graduaatopleidingen ontwikkeld, met duidelijke criteria voor de basiskwaliteit van haar graduaatsonderwijs. De opleiding heeft de eigen praktijken daaraan gecheckt en zal de nodige verbetertrajecten uitwerken, zo geeft ze aan.

De opleiding schrijft zich in het hogeschoolbrede kwaliteitszorgbeleid in, maar is zelf verantwoordelijk voor de implementering ervan. Wat betreft de periodieke toetsing van de opleiding, wordt ze bijgestaan door de dienst die in de hogeschool centraal verantwoordelijk is voor het aanleveren van feedback van stakeholders.

Op vraag van de commissie geeft de opleiding aan dat ze een plan zal ontwikkelen om de betrokkenheid bij de kwaliteitszorg van de interne en externe stakeholders en peers zichtbaar te maken: studenten, medewerkers, werkveld en alumni. De studenten bijvoorbeeld zijn betrokken bij het kwaliteitsbeleid via de opleidingsraad, evaluaties van de opleidingsonderdelen en bevestigingen. Tijdens het gesprek wordt ook gewezen op het belang van informele contacten in het geven van feedback op de opleiding, bijvoorbeeld op stageplaatsen en tijdens de Dag van de Praktijk waarop de werkplekken geregeld worden uitgenodigd.

De commissie vroeg zich af of er een concreet plan van aanpak is voor het betrekken van studenten met het oog op de verwachte grote verscheidenheid in de graduaatopleidingen. De gesprekspartners geven aan dat men twee jaar geleden gestart is met een kwaliteitszorgwerkgroep voor de inkanteling van de CVO's. Men heeft vastgesteld dat de vragenlijsten voor studenten nog gedeeltelijk aangepast moeten worden voor de graduaatopleidingen.

De commissie was nog benieuwd hoe de opleiding zal toezien op de kwaliteit van de werkplekken en stageplaatsen, die cruciaal zijn voor de kwaliteit van de opleiding. De gesprekspartners geven aan dat er een lijst is van criteria waaraan de werkplekken moeten voldoen. Ze verwijzen naar de bevestiging waarin studenten zelf de kwaliteit van hun werkplek beoordelen. De opleiding gaat zelf minstens één keer per semester naar de werkplekken en stelt een lijst op van werkplekken die niet voldoen en waarmee niet meer wordt samengewerkt. Men is ook van plan om te starten met een resonantiegroep met het werkveld om de kwaliteit van het werkplekklaren verder te verbeteren.

Belangrijk in het kwaliteitszorgsysteem is ook de regie door de hogeschool, die de commissie degelijk en transparant vindt. De hogeschool voert om de zes jaar een externe opleidingsreview uit, ze doet jaarlijks een review rond een bepaald thema waaraan elke opleiding deelneemt en ook elk jaar vindt een datagestuurde beleidsdialoog plaats met elk opleidingsmanagementteam.

In 2019 start een nieuw strategisch instellingsplan, waaraan de opleiding mee vorm zal geven. De opleiding heeft ook de intentie om een previsitatie te organiseren, voorafgaand aan de accreditatie. Er wordt ook iemand verantwoordelijk voor het toeleveren en opvolgen van gegevens over de opleiding in het digitaal registratiesysteem Akwarius.

Tot slot van het gesprek wilde de commissie weten hoe de fusie van het CVO met de hogeschool verloopt. De gesprekspartners geven aan dat ze daar zeer tevreden over zijn. Het feit dat de beleidsmedewerker HBO5 van de hogeschool ook campuscoördinator is en een kantoor heeft op de campus, zorgt voor een goede bereikbaarheid en een positieve relatie tussen het CVO en de hogeschool. Er wordt aangegeven dat de interne communicatie over de nieuwe opleiding naar de docenten nog wel moet gebeuren.

Het laatste woord werd aan de aanwezige student gegeven, die zeer positief was over de huidige en de toekomstige opleiding. Hij verwees naar het werkplekleren met de leeragenda gericht op zelfreflectie, met doelstellingen vanuit vakinhouden en vanuit de student zelf; het werkplekleren dat mogelijk is op vier verschillende plaatsen; de evaluatie die vrij complex maar samenhangend is; het project als afsluiting en de supervisie die het geheel aan ervaringen en leerprocessen bundelt. Hij was betrokken bij de voorbereiding van de nieuwe opleiding en verwacht dat die in de toekomst nog meer mogelijkheden voor de student in petto heeft.

Overwegingen

In de opleiding is er inzake kwaliteitszorg nog veel in ontwikkeling. De opleiding kan daarbij steunen op het hogeschoolbrede kwaliteitszorgbeleid, dat zeer degelijk is uitgewerkt. De commissie heeft er alle vertrouwen in dat ze daarin goed zal slagen.

De commissie besluit voor deze standaard dat de opleiding periodiek zal worden geëvalueerd, mede aan de hand van toetsbare streefdoelen. De uitkomsten van deze evaluatie zullen de basis vormen voor aantoonbare verbetermaatregelen die bijdragen tot de realisatie van de streefdoelen. Bij de interne kwaliteitszorg zullen medewerkers, studenten, alumni en het afnemend veld van de opleiding actief betrokken worden.

Oordeel: voldoende

2.5 Eindoordeel

De commissie beoordeelt elk van de generieke kwaliteitswaarborgen als voldoende en bijgevolg is ook het eindoordeel voor de opleiding graduaat in het informatiebeheer: bibliotheek en archief voldoende.

De opleiding heeft een degelijk dossier afgeleverd, dat de vereiste informatie omvat en voldoende gedocumenteerd is. Daaruit blijkt dat zeer systematisch tewerk is gegaan bij de voorbereiding van de nieuwe opleiding, die een duidelijk profiel kreeg aangemeten. Het is duidelijk dat de opleiding gegradueerde in het informatiebeheer ingeschreven wordt in de sterke onderwijs traditie van de Arteveldehogeschool, zo stelt de commissie vast.

Na het gesprek is de commissie nog sterker onder de indruk van de beheersing van het verhaal. Het viel op dat ze met een mature en enthousiaste groep te maken had, die al een hele weg heeft afgelegd in de voorbereiding van de nieuwe opleiding en de vragen van de commissie kernachtig kon beantwoorden.

Er zijn duidelijke keuzes gemaakt over de opleiding en het is helder hoe men die wil realiseren. Het curriculum is concreet, de aangeboden trajecten zijn inzichtelijk en aangepast aan de doelgroepen. Er is beslist over de vestigingsplaats, met name de CVO-locatie. De samenwerking tussen het CVO en de hogeschool verloopt vlot en er wordt gewerkt aan de professionalisering van de docenten in functie van het beoogde niveau. Het volume van werkpleklers voldoet aan het decretaal bepaalde minimum van een derde van de studiepunten.

Het is concreet uitgewerkt in een geïntegreerd concept, met een begeleider in de instelling, een mentor op de werkplek en een structurele samenwerking met de werkveldpartners. Er wordt voorzien in nodige professionalisering voor de begeleiders vanuit de instelling en op de werkplek.

Het viel de commissie op dat de gesprekspartners zich goed bewust zijn van het profiel van hun opleiding op niveau 5 en met de nieuwe opleiding meer generatiestudenten willen aanspreken, zonder de zij-instromers/werkstudenten te verliezen. Ook het belang en de uitwerking van het leren op de werkplek en de nauwe samenwerking met het werkveld vormden een rode draad in het verhaal. De commissie is ervan overtuigd dat de graduaatsopleiding een leemte in de sector zal opvullen.

Ze heeft evenwel nog werkpunten voor de boeg, vooral op het vlak van de generieke kwaliteitswaarborg 4, de opzet en de organisatie van de interne kwaliteitszorg. De commissie heeft er vertrouwen in dat ze dit tot een goed einde zal brengen.

3 Beoordelingsproces

De beoordeling werd uitgevoerd aan de hand van het “Kader Toets Nieuwe HBO5-Opleiding (omvorming)”, zoals bekrachtigd door de Vlaamse regering op 28 april 2017.

De commissie heeft zich aan de hand van de door de opleiding verstrekte documenten op de beoordeling voorbereid. Voorafgaand aan het vooroverleg heeft elk commissielid de eerste indrukken opgemaakt en werden prioritaire vragen opgesteld.

Tijdens een vooroverleg op 9 januari 2019 heeft de commissie alle verkregen informatie besproken en heeft zij tevens het toelichtend gesprek voorbereid. De heer Pieters kon niet aanwezig zijn bij deze gesprekken.

Het toelichtend gesprek vond plaats op een opleidingsonafhankelijke locatie te Brussel op 9 januari 2019 om 15 uur. De onderstaande gesprekspartners namen hieraan deel:

- **Bruno De Wachter**
- **Ann Van De Vijver**
- **Sofie Vrielynck**
- **Karin Vandenabeele**
- **Dieter Probst**
- **Peter Van den Broeck**

Tijdens dit gesprek zijn de vraagpunten van de commissie aan de orde gesteld.

Tijdens een besloten nabespreking op 9 januari 2019 heeft de commissie alle verkregen informatie besproken en vertaald naar een oordeel op de vier generieke kwaliteitswaarborgen en een eindoordeel. De commissie heeft deze conclusie in volledige onafhankelijkheid genomen.

Het totaal aan beschikbare gegevens is verwerkt tot een ontwerp van adviesrapport dat naar alle commissieleden werd verstuurd. De feedback van de commissieleden is verwerkt. Het door de voorzitter vastgestelde adviesrapport werd naar de NVAO gestuurd op 8 februari 2019.

4 Overzicht oordelen

De onderstaande tabel geeft per generieke kwaliteitswaarborg het oordeel van de commissie uit hoofdstuk 2 weer.

Generieke kwaliteitswaarborg	Oordeel
1. Beoogd eindniveau	Voldoende
2. Onderwijsleeromgeving	Voldoende
3. Te realiseren eindniveau	Voldoende
4. Opzet en organisatie van de interne kwaliteitszorg	Voldoende
Eindoordeel	Voldoende

Bijlage 1: Basisgegevens over de opleiding

Partner samenwerkingsverband	Arteveldehogeschool
Adres, telefoon, e-mail, website instelling	Hoogpoort 15 B-9000 GENT +32 9 234 90 00 info@arteveldehs.be www.arteveldehs.be
Naam, functie, telefoon, e-mail contactpersoon	Mark Pâquet, Opleidingsdirecteur
Partner samenwerkingsverband	Provinciaal Centrum voor Volwassenenonderwijs – Vormingsleergang voor Sociaal en Pedagogisch Werk (PCVO VSPW)
Adres, telefoon, e-mail, website instelling	Campus Tinelstraat Edgard Tinelstraat 92 B-9040 GENT
Status instelling	Ambtshalve geregistreerd
Naam opleiding (graad, kwalificatie)	Graduaat in het informatiebeheer: bibliotheek en archief
Afstudeerrichtingen	<ul style="list-style-type: none"> • Bibliotheek • Archief
Niveau en oriëntatie	Hoger beroepsonderwijs niveau 5 (HBO5)
(Bijkomende) titel	<ul style="list-style-type: none"> • Gegradueerde in het informatiebeheer: bibliotheek • Gegradueerde in het informatiebeheer: archief
(Delen van) studiegebied(en)	Sociaal-agogisch werk
ISCED benaming van het studiegebied	03 social sciences, journalism and information
Onderwijstaal	Nederlands
De vestiging waar de opleiding wordt aangeboden	Gent
Studieomvang (in studiepunten)	120
Nieuwe opleiding voor Vlaanderen	Ja, HBO5 omvorming
HBO5-opleiding(en) van waaruit wordt omgevormd tot de nieuwe opleiding	Graduaat Bibliotheekwezen en documentaire informatiekunde van PCVO VSPW

Aansluitingsmogelijkheden en
mogelijke vervolgopleidingen

Bachelor in het sociaal werk
Postgraduaat kennismanagement

Bijlage 2: Domeinspecifieke leerresultaten (DLR)

1. De gegradueerde faciliteert en stimuleert het gebruik van het archief-, bibliotheek- en/of informatieaanbod en verwijst gebruikers door indien nodig.
  2. De gegradueerde organiseert het gebruik en de toegankelijkheid van de bibliotheek, het archief en/of het informatieaanbod en doet voorstellen ter optimalisatie. Hij ziet erop toe dat de juridische aspecten van informatie worden nageleefd.
  3. In samenwerking met het team, de doelgroep en andere actoren plant, organiseert en coördineert de gegradueerde educatieve, culturele en/of wetenschappelijke activiteiten en/of projecten voor een ruimer en divers publiek
  4. De gegradueerde organiseert vormingen, zowel voor gebruikers als voor medewerkers. Hij past de didactiek van de vormingen aan de specifieke doelgroep aan en regelt de praktische organisatie
  5. De gegradueerde werkt geschikte communicatiemiddelen uit en voert promotie in functie van de algemene werking, vormingen, activiteiten en/of projecten van het archief of de bibliotheek.
  6. De gegradueerde stuurt in overleg met de leidinggevende operationeel een (project)team binnen het archief of de bibliotheek(afdeling) aan. Hij coördineert en superviseert de werking ervan en doet voorstellen voor de vorming en opleiding van medewerkers.
  7. In overleg met de leidinggevende draagt de gegradueerde bij aan de interne kwaliteitszorg door de werking van de bibliotheek/het archief en de dienstverlening voor de (potentiële) gebruiker te evalueren, verbetervoorstellen te formuleren en mee te werken aan de implementatie ervan.
  8. De gegradueerde handelt volgens de beroepscode van de sector, de relevante wetgeving en andere interne gedragscodes en hij stimuleert medewerkers om zich hieraan te houden.
  9. Binnen de sector informatievoorzieningen bouwt de gegradueerde zijn deskundigheid op in samenwerking met collega's en partners, op basis van (zelf)reflectie en door het opvolgen van (digitale) ontwikkelingen.
- DLR specifiek voor de afstudeerrichting bibliotheek*
10. De gegradueerde bouwt een collectie/informatieaanbod mee uit volgens de vraag en de noden van de doelgroep.
  11. De gegradueerde verstrekt gespecialiseerde informatie aan de gebruikers van het bibliotheek- en informatieaanbod.
- DLR specifiek voor de afstudeerrichting archief*
10. De gegradueerde adviseert de verwerving, selectie en overdracht van archieven en hij begeleidt en controleert het vernietigings- en overdrachtsproces.
  11. De gegradueerde implementeert het inhoudelijke en intellectuele beheer van het archief volgens het vastgelegde archiefbeleid
  12. De gegradueerde beheert en bewaart de fysieke en digitale informatie in het archief.

Datum validatie: 25 juni 2018

Bijlage 3: Samenstelling visitatiecommissie

De beoordeling is gebeurd door een visitatiecommissie aangesteld door de NVAO. Deze is als volgt samengesteld:

- **Dirk De Ceulaer** (*voorzitter*) is doctor in de Pedagogische Wetenschappen (specialisatie onderwijspolitiek en -beleid) K.U. Leuven. Hij was achtereenvolgens hoogleraar en algemeen directeur EHSAL, algemeen directeur Europese Hogeschool Brussel en voorzitter van het directiecomité Hogeschool-Universiteit Brussel en ODISEE (2003-2015). Intussen bekleedde hij verschillende bestuursmandaten, waaronder voorzitter van de Vlaamse Hogescholenraad (2001 en 2002), bestuurder en ondervoorzitter van de Associatie K.U. Leuven (2002-2015), waarnemend lid College van Bestuur K.U. Leuven (2008-2014), bestuurder en voorzitter van het Samenwerkingsplatform Hoger Onderwijs Brussel (2008-2015).
- **Dirk Kerckhoven** (*commissielid*) is directeur van het technisch instituut Don Bosco (campus Brussel, Nederlandstalige afdeling). Het technisch instituut Don Bosco, gevestigd te Sint-Pieters-Woluwe, is een nijverheidstechnische school voor zowel technisch – als beroepsonderwijs met zowel een Franstalige als een Nederlandstalige afdeling. Hij is actief op het vlak van onderwijsbeleid en – innovatie. Voorheen was hij verbonden aan de Karel de Grote-Hogeschool waar hij o.m. actief was als docent, coördinator van het initiële onderwijs op maat-project en opleidingshoofd (lerarenopleiding). Hij was o.m. lid van verschillende adviescommissies m.b.t. de omvorming van de HBO5-opleidingen.

Momenteel bereidt hij de implementatie voor van flexibele trajecten in het secundair onderwijs.

- **Jules Pieters** (*commissielid*) is emeritus-hoogleraar Toegepaste Psychologie met bijzondere aandacht voor leren en instructie aan de Universiteit Twente. Hij was voorzitter van de vakgroep Curriculumontwerp & Onderwijsinnovatie en wetenschappelijk directeur Instituut Universitaire Lerarenopleiding ELAN (2007-2012). Daarnaast was hij actief in verschillende beroepsverenigingen als lid en als voorzitter: VOR (onderwijsresearch), NIP (psychologen) en VELON (lerarenopleiders). Hij heeft een ruime ervaring in beoordelingscommissies voor onderwijs, zowel toetsen nieuwe opleidingen als beoordelingen van bestaande opleidingen (NVAO, QANU, NQA, Hobéon) en in beoordelingscommissies voor onderzoek (NWO, NRO).
- **Bruno Vermeeren** (*commissielid*) is beleidsmedewerker van de Vlaamse Vereniging voor Bibliotheek, Archief & Documentatie vzw (VVBAD). Hij volgt de ontwikkelingen rond beroep, opleiding en werk in de sector op de voet. Hij was nauw betrokken bij de opmaak van de beroepskwalificaties voor de bibliotheek- en archiefsector, waarvoor de VVBAD telkens optrad als hoofdindiener. Hij is ook secretaris van Cocobi, het structurele overleg tussen de sector en de bibliotheek- en archiefopleidingen. Hij studeerde wijsbegeerte in Antwerpen en Leuven en informatie- en bibliotheekwetenschap in Antwerpen.
- **Willem van Gansen** is student aan de HBO5-opleiding Informatica van Hogeschool Vives in Kortrijk. Hij is ook freelancer en biedt IT-dienstverlening aan voor KMO's en particulieren. Als vrijwilliger is hij werkzaam als web developer bij Chirojeugd Vlaanderen.

De commissie werd bijgestaan door:

- **Dagmar Provijn**, beleidsmedewerker Vlaanderen NVAO, procescoördinator.
- **Bea Bossaerts**, freelancedirecteur, extern secretaris.

Alle commissieleden, de procescoördinator en de secretaris hebben een onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaring ingevuld en ondertekend waarmee zij tevens instemmen met de NVAO gedragscode.

Bijlage 4: Overzicht van de bestudeerde documenten

Informatiedossier opleiding

- Informatiedossier TNO HBO5 omvorming graduaat in het informatiebeheer - samenwerkingsverband Arteveldeleernetwerk

Verplichte bijlagen bij het informatiedossier

- Bijlage 1: Administratieve gegevens van de instelling en opleiding.
- Bijlage 2: De domeinspecifieke leerresultaten met een door de relevante dienst van het ministerie van onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap ondertekende verklaring dat de activiteiten en de descriptorelementen kennis en vaardigheden van de relevante beroepskwalificatie(s) herkenbaar aanwezig zijn in de domeinspecifieke leerresultaten.
- Bijlage 3: De beoogde opleidingsspecifieke leerresultaten (OLR), indien verschillend van de domeinspecifieke leerresultaten. Inclusief concordantietabel OLR en Arteveldebrede leerresultaten, leerresultatenmatrix en leerdoelen volgens EVA-structuur per OLR.
- Bijlage 4: Overzicht van de contacten met het werkveld inzonderheid deze in functie van werkpleklers en interne kwaliteitszorg.
- Bijlage 5: Het opleidingsconcept in de vorm van een beleidstekst en visuele voorstelling.
- Bijlage 6: Een schematisch programmaoverzicht met tabel volgtijdelijkheid.
- Bijlage 7: Een inhoudsbeschrijving (op hoofdlijnen) van de programmaonderdelen van de eerste 60 studiepunten, met vermelding van de beoogde leerresultaten; onderwijs-/werkvorm(en), wijze van toetsing en toetsingscriteria, literatuur (verplicht/aanbevolen), studiepunten (ECTSfiches).
- Bijlage 8: Een overzicht van de vervolgotrajecten naar een bachelordiploma.
- Bijlage 9: Een verklaring op eer waarbij bevestigd wordt dat de in het informatiedossier voorziene middelen en personeel zullen worden ingezet in de opleiding.
- Bijlage 10: EVC/EVK-procedure
- Bijlage 11: Onderwijs- en examenregeling
- Bijlage 12: Het rapport van de Commissie Hoger Onderwijs in het kader van het voorlopig kwaliteitstoezicht, en, indien van toepassing, het verbeterplan.

Bijlage 5: Lijst met afkortingen

CVO	Centrum voor volwassenenonderwijs
DLR('s)	Domeinspecifiek(e) leerresulta(a)t(en)
ECTS	European Credit Transfer System
GKW	Generieke kwaliteitswaarborg
NVAO	Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie
OLR('s)	Opleidingsspecifiek(e) leerresulta(a)t(en)
SP	Studiepunt(en)
TNO	Toets Nieuwe Opleiding

